

P2 2124/2013

3/II_23	2124	01290	1210
---------	------	-------	------

Výroční / průběžná zpráva projektu specifického výzkumu na rok 2023– zakázka č.

Název projektu: **Konspirualita – hledání hranice mezi alternativou a konspirační teorií**

Specifikace řešitelského týmu

Odpovědný řešitel: Mgr. Petr Macek, Ph.D.

Studenti doktorského studia na PdF UHK:

Studenti magisterského studia na PdF UHK: Bc. Veronika Hujacová (P22 P0509)

Školitelé doktorandů:

Další výzkumní pracovníci:

Celková částka přidělené dotace: 60 482 Kč (včetně navýšení o 982 Kč)

Stručný popis postupu při řešení projektu (max. 2 strany)

Projekt specifického výzkumu se zaměřuje na problematiku analýzy a interpretace konspiračních teorií. Konkrétně se zaměřuje na vzájemně propojenou sadu základních témat: hledání hranice mezi konspiračním myšlením a alternativou vůči většinovému diskurzu; tuto hranici analyzuje na specifickém příkladu tématu zdravé výživy. Základním výzkumným vzorkem jsou lidé zajímající se o zdravou výživu v královéhradeckém kraji.

V prvním roce řešení se výzkum zaměřil na rozpracování teoretických východisek a na zahájení kvalitativního výzkumného šetření. Z teoretického hlediska bylo potřeba zejména stanovit analytický rámec pro interpretaci konspiračních teorií. Ze studia zkoumané problematiky vyplynulo, že v současném odborném diskurzu můžeme nalézt dva základní přístupy ke konspiračním teoriím. První, převládající především v politologické literatuře, vnímá konspirační teorii jako deviaci od racionálních, vědecky podložených a společenským konsensem přijímaných tvrzení. Druhý, jenž nacházíme např. v religionistice, vnímá konspirační teorie jako novodobé mýty, tady jako vnitřně koherentní, alternativní představy o společenské realitě dnešního světa. Tento přístup zastupuje v českém prostředí např. badatelská skupina „Konspirualita“ (<https://konspirualita.ff.cuni.cz/>). Po dlouhých diskuzích a zvažování jsme se rozhodli plně nepřiklonit ani k jednomu z těchto paradigmat a zkusit využít silné stránky obou přístupů.

Vedle teoretického studia započal kvalitativní výzkum, v jeho rámci proběhlo 9 rozhovorů s participanty ve věku 23-55 let (7 žen a 2 muži) žijících v Královéhradeckém kraji. Výzkum se týkal témat alternativní spirituality, konspiruality, alternativní medicíny a alternativního stravování.

Přehled dalších aktivit v projektu:

Studentská konference, FF UPOL, Olomouc

- Prezentace příspěvku s názvem *Konspirualita: hledání hranice mezi alternativou a konspirační teorií* (Veronika Hujacová)
- Osmý ročník studentské konference se zaměřením na sociologii, andragogiku, kulturní antropologii a religionistiku.
- 20.-21. 4. 2023

1/3

Zúčastněné pozorování, Bylinky od kořenů k plodům

- 22. 9. 2023
- Kurz bylinkové školy, centrum Křižovatka, Pardubice

Alternativní spiritualita

- 19. 10. 2023
- Účast na konferenci pořádané HTF UK v Praze

Externí konzultace

- Mgr. Zuzana Kostíková, Ph.D., členka badatelské skupiny Konspirualita
- Konzultace nad tématy konspiruality, alternativní spirituality a konspiračních teorií.

Další aktivity

- Mapování obchodů se zdravou výživou, potřebami pro alternativní spirituality, bylinami, homeopatiky a dalšími produkty užívanými v alternativní medicíně v Královéhradeckém kraji.
- Mapování webových stránek a účtů na sociálních sítích vztahujících se k tématu alternativního životního stylu a konspiruality.

a) Splnění kontrolovatelných výsledků řešení

V tabulce uveďte pouze výstupy, které byly zadány do OBD.

Typ výstupu	Plán 1. rok	Skutečný stav	Plán 2. rok	Skutečný stav	Poznámka
J _{imp} (databáze WoS)					
J _{sc} (databáze Scopus)			1		
J _{ost}					
B (odborná kniha)					
C (kapitola v odborné knize)					
D (článek ve sborníku ve WoS, Scopus)					
Další druhy výstupů dle Metodiky 17+					
Počet obhájených dizertačních prací					
Počet obhájených diplomových prací			1		
Počet všech výsledků			2		

Přehled realizovaných výdajů:

- osobní náklady (odměny; odvody na zdravotní, sociální a úrazové pojištění = 34,22 % z odměn; ostatní osobní náklady (DPČ/DPP)
5 000 Kč – min. odměna dr. Mackovi za vedení projektu.

- b) stipendia a jejich stručné zdůvodnění (seznam studentů s uvedenými údaji – IČ a bankovní spojení)
18 371 Kč – stipendium poskytnuto studentce magisterského studia Tereze Láskové, vychází z jejího intenzivního zapojení do kvalitativního výzkumu a přípravy odborného článku.
- c) materiálové náklady (výdaje na pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku – pořizovací cena do 80 tis. Kč, nehmotného majetku – software – pořizovací cena do 80 tis. Kč, kancelářských potřeb, ostatního materiálu) a jejich stručné zdůvodnění
6 090 Kč - nákup odborné literatury
- d) další provozní náklady nebo výdaje a jejich stručné zdůvodnění
- e) náklady nebo výdaje na služby a jejich stručné zdůvodnění (př. vydání monografie, konferenční poplatky, překlady, apod.)
- f) doplňkové (režijní) náklady nebo výdaje v souladu s příslušným řídicím aktem UHK,
- g) cestovné a jeho stručné zdůvodnění (stravné, ubytování, jízdné, cestovní pojištění)
7 381 Kč – náklady na zahraniční badatelský pobyt (Gorzanów, PL, 10.-12. 11. 2023)

Povinné přílohy:

- a) kopie publikačních výstupů
- b) výpis (export) z OBD – výsledky publikační činnosti podpořené projektem,
- c) vyúčtování dotace - „Výsledovka po účtech s pohyby“ z ekonomického informačního systému Magion

Datum: 23.12.2023

Podpis odpovědného řešitele